

Veszélyes, betiltott termékek. Égő

pedig alapvetően arra támaszkodik majd, amit a pályázati folyamat levezénylését megkaparintó Magyar Kereskedelmi és Iparkamara és annak elnöke, a jó kormányzati kapcsolatokkal bíró Parragh László javasol neki. „A békéltetőtestületek húszéves múltja alatt az MKIK sosem vett részt a vitarendezésben, így megfelelő tapasztalata sincs” – indokolja Szányi Gabriella, a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara igazgatója, miért sérelmezik, hogy se az új szabályok véleményezésébe, se az új testületek felállításával összefüggő teendőkhöz nem vonták be a területi kamarákat, „ahol ez a tevékenység valójában folyik”.

Formálisan persze demokratikus az új rendszer, mivel bárki pályázhat, aki megfelel a törvényes feltételeknek, például megvan a minimum két éves szakmai múltja. Eddig csak a vállalkozásokat képviselő kamarák vagy a fogyasztóvédelmi szervezetek delegáltjai lehettek testületi tagok. A legnagyobb változás az, hogy míg eddig jelentős befolyása volt az eseményekre a Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetségének, addig most a civil szervezeteknek egyáltalán nem osztanak lapot – magyarázza Baranovszky György, a FEOSZ ügyvivő elnöke, aki szintén nem pályázta meg újra a budapesti békéltetőtestület elnöki tisztét.

A civilek szerint az is növeli a fogyasztók kiszolgáltatottságát, hogy a jövőben fő szabály szerint nem az eddig jellemző háromfős tanács, hanem egyetlen, közigazdász vagy jogász végzettségű tag dönthet a legtöbb ügyben. „Az ügyek zöme azért nem olyan egyszerű, hogy kicseréljük-e a leszakadt talpú új cipőt. Hogyan dönt majd egy közigazdász például egy olyan komplikált vitában, mint a pacesmakeres ügyfélnek életveszélyes szívproblémákat okozó, több száz ezer forintos mágneses csodaágy esete?” – veti fel egy békéltetőtestületi elnök. Azt nem tudni, melyek azok a bonyolult ügyek, amelyeket ezután is háromfős testületnek kell elbírálnia, de remélhetőleg a légitársaságokkal vagy a határon túli illetőségű webáruházakkal szembeni fogyasztói sérelmek közéjük tartoznak majd.

„Az új szabály egyáltalán nem zárja ki a civil szervezeteket, hiszen segíthetik az általuk alkalmasnak tartott szakembereket abban, hogy pályázzanak” – veti ellen az MKIK jogásza, Zemplényi Adrienne. Mint mondja, az eddig benyújtott pályázatokat az MKIK nem önhatalmúan értékelte, hanem figyelembe vette a helyi kamarák javaslatait. A HVG információi szerint azonban épp a legfontosabb budapesti és Pest megyei testületeknél szelektált a pályázatok között, s a neki nem tetszőket nem továbbította a miniszternek. Zemplényi szerint nem lesz gond a különböző érdekek között fenntartandó egyensúllyal, mert a fogyasztói és vállalkozói oldal képviselői nagyjából egyenlő arányban pályáztak. Csakhogy ez most bemondásra megy, ami komolytalan – lázonganak a fogyasztóvédők.

Az Orbán-kormány nem szívügye a terület, még fogyasztóvédelmi stratégiája sincs. A békéltetőtestületek éves állami támogatása nem egészen 400 millió forint, ami az MKIK-n keresztül érkezik. A legjobban leterhelt Budapest és Pest megye eddig ebből körülbelül 220 milliót vitt el, a többire átlagosan még 10 millió sem jutott. „Ha egy megyei kamara nem tudja kiegészíteni az állami juttatást, ott leállnak az ügyek, ami súlyosan sérti a fogyasztók érdekét” – mutatja be a képtelen helyzetet Csanádi Károly, a Pest megyei testület elnöke. Szányi Gabriella nehezményezi, hogy az MKIK a jövőben önkényesen dönthet a finanszírozás elosztásáról – a saját forrásait például már meg is emelte. Sokszor a spórolás miatt kellett felállítani egyfős tanácsot. Ennek díjazása ügyenként tízezer forint. „Az egyik félrevezetett pályázónk kiszámolta, ha naponta hat ügymint végigrohan, akkor havonta egymilliót is megkereshet. Mennyire fog ő elmélyülni a fogyasztók gondjaiban, ha kinevezik?” – háborog egy megyei kamara elnöke.

Az új szabályok az uniós fogyasztóvédelmi normákat is sértik – állítja Baranovszky. Igaz, Európa nyugati felén is változhat a békéltető fórumok szerepe. Ott azonban főképpen azért, mert a fogyasztók egyre tudatosabbá, a szolgáltatók pedig együttműködőbbé válnak. ■

BÉKÉLTETŐTESTÜLETEK | PARRAGH NYEREGYEN | PÉNZHIÁNY

Ejtőernyős fogyasztóvédők

A civil részvételt és olykor a szakmaiságot is számúzó centralizálásnak érzik a fogyasztóvédők a békéltetőtestületek átalakítását, ami az ügyfelek bőrére megy.

Nem tartozik a népszerű foglalkozások közé a békéltetőtestületi tagság. Tolna megyében biztosan nem, hiszen ott újabb pályázatot kellett kiírni a helyi kereskedelmi és iparkamara mellett működő, 2020 januárjától gyökeresen megújítandó békéltetőtestület leendő tagjai és elnöke számára. Ahhoz ugyanis, hogy a testület felálljon, legalább öt jelentkező szükséges, márpedig Tolnában lasszóval is csak négyet tudtak fogni. Pedig a békéltetőtestület az egész EU-ban fontos pillére a fogyasztóvédelemnek: ez az a fórum, ahol peren kívül, gyorsan, ingyenesen és – elvben – szakszerűen rendezni lehet az ügyfelek és a szolgáltatók közötti vitákat. Magyarországon tavaly majdnem 13 ezer volt belőlük. (Nem tartoznak ide a Magyar Nemzeti Bank alá tartozó, külön szabályozott Pénzügyi Békéltető Testület eljárásai.)

Noha Tolna megyében van a legkevesebb dolgot a békéltetőtestületnek

– 2018-ban mindössze 83 ügyben jártak el –, a pályázati fiasco rávilágít arra, hogy valami nagyon nincs rendben a szeptember 1-je óta hatályos új szabályokkal. A HVG információi szerint a legtöbb ügyet futtató Pest megyében például az eddigi 26 békéltetőtestületi tag közül 18-an azért nem pályáztak újra a tisztségre, mert – mint egyikük elpanaszolta – „meggyőződésünk, hogy itt már mindent levajaztak, a régi, elkötelezett szakembereink helyett ejtőernyősöket futtatnak be”. Hasonló a helyzet Budapesten is, ahová eddig az összes ügynek közel a fele érkezett, azért is, mert ide tartoztak a határon átnyúló vásárlásokkal kapcsolatos, gyorsan szaporodó panaszok.

A módosított fogyasztóvédelmi kódex példátlanul centralizációt vezetett be. A békéltetőtestületek összetételéről a végső szót Palkovics László innovációs és technológiai miniszter mondhatja ki, ő

„meggyőződésünk, hogy itt már mindent levajaztak”

VILÁGOK, HŐSÖK, LEGENDÁK

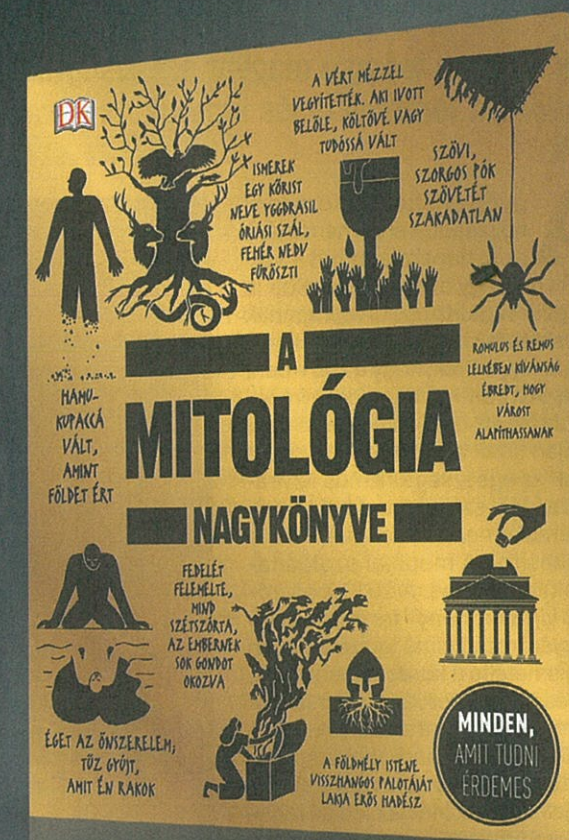
Hogyan képzeltek az ősi egyiptomiak az Alvilágot?

Kitől kapta a fegyverzetét Perszeusz a Medúza lefejezéséhez?

Hol van Ázgard?

MINDEN, AMIT TUDNI ÉRDEMES

A SZOROZAT TOVÁBBI KÖTETEI

